

Sygn. akt V U 663/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 31 lipca 2017 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 31 lipca 2017 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni J. C. prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w ustaleniu wysokości świadczenia.**

SSO Regina Stępień

Sygn. akt V U 663/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 31 lipca 2017r. znak: (...)przyznał wnioskodawczyni J. C. prawo do emerytury od 1 lipca 2017r. i odmówił jej prawa do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż ubezpieczona nie spełniła przesłanek do przyznania rekompensaty, albowiem nie udowodniła 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Decyzję tę organ rentowy wydał w oparciu o art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od tej decyzji wniosła J. C., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie jej prawa do rekompensaty. Podniosła, iż decyzja organu rentowego jest błędna bowiem będąc zatrudnioną na stanowisku specjalisty i starszego specjalisty, w okresie:

- od 1 maja 1991r. do 30 grudnia 1998r. w (...)w L.

- od 31 grudnia 1998r. do 31 grudnia 2008r. w (...)we W. Ośrodku Zamiejscowym w L.

wykonyjąc stale i w pełnym wymiarze czasu pracy informatyka przy monitorach ekranowych – ujętą w Wykazie A, dziale XIV poz. 5 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu powołał te same okoliczności, które zostały wskazane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Wnioskodawczyni J. C. ur. (...), w dniu 3 lipca 2017r. złożyła wniosek o emeryturę z rekompensatą. Decyzją z dnia 31 lipca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od 1 lipca 2017r. tj. od miesiąca złożenia wniosku ale odmówił je prawa do rekompensaty w związku z pracą w szczególnych warunkach albowiem nie udowodnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach wobec wymaganych 15 lat.

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt ubezpieczeniowych wnioskodawczyni)

J. C. była zatrudniona na stanowisku specjalisty i starszego specjalisty, w okresie:

- od 1 maja 1991r. do 30 grudnia 1998r. w (...)w L.

- od 31 grudnia 1998r. do 31 grudnia 2008r. w (...)we W. Ośrodku Zamiejscowym w L..

Pracowała w dziale informatyki i przetwarzania danych. Zatrudnionych w niej było 4 osoby: kierownik, wnioskodawczyni oraz 2 inne osoby. Wnioskodawczyni wykonywała obowiązki programisty, projektanta i specjalisty ds. wdrożeń. Poza tym pracował tam elektronik zajmujący się naprawami sprzętu i obsługą techniczną oraz osoba ds. szkoleń. Wnioskodawczyni zajmowała się instalacją oprogramowania na komputerach, sporządzała wiele pism w programie (...), pisała skrypty, wdrażała programy na mikrokomputerach, testowała dane urzędowe i programy, rozpracowywała praktyczne zagadnienia w oparciu o dokumentację, szkoliła praktycznie pracowników w zakresie technicznym dotyczącym programu (...) i (...). Jej praca odbywała się cały czas przy monitorach ekranowych. Praca ta była uciążliwa, do 2006r. odbywała się przy czarno-białych, małych 14-calowych monitorach. Potem wprowadzono nowocześniejszy sprzęt. Wnioskodawczyni i pozostali pracownicy tej komórki pracowali w małym, słabo wentylowanym pomieszczeniu. Każda z tych osób pracowała przy własnym monitorze, ponadto w pokoju znajdował dodatkowy terminal. Ekran emitowały uciążliwe dla wzroku promieniowanie i odbłaski. Pracownicy tego działu do 1997r. otrzymywali dodatki za prace w szkodliwych warunkach. Potem dodatki te zostały włączone do płacy zasadniczej.

Dowody:

- akta emerytalne: świadectwa pracy

- akta osobowe wnioskodawcy: zakresy obowiązków z 5.08.1991r., z 16.06.1995r., z 11.09.2006r.

- zeznania świadków (e-protokół z 28 lutego 2018r.: k.65-67)

M. D. – 00:06:29-00:18:12

Z. K. – 00:18:56-00:31:55

I. W. – 00:31:55-00:42:50

- wyjaśnienia wnioskodawczyni (e-protokół jw.) – 00:44:39-01:00:22

Sąd zważył:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.jedn.: Dz.U. z 2015.965 ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

W myśl art. 23 cyt. ustawy, ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust. 2).

Rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury (a w niniejszej sprawie – prawo do rekompensaty), ustala się na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U.8.43 ze zm.). Rozporządzenie to stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia (§ 1 ust. 1). Z kolei w myśl § 2 ust. 1 tego rozporządzenia – okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W rozpoznawanej sprawie kwestią sporną było, czy wnioskodawczyni posiada co najmniej 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach uprawniający ją do rekompensaty w myśl cyt. wyżej przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w szczególności dowody akt osobowych (zakresów czynności) oraz zeznań świadków oraz wyjaśnień wnioskodawczyni - w powiązaniu z dokumentami zawartymi w aktach ubezpieczeniowych – pozwoliły na uznanie, że wnioskodawczyni spełnia warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sporny okres pracy wnioskodawczyni w (...)w L. i (...)we W. Ośrodku Zamiejscowym w L. od 1 maja 1991r. do 31 grudnia 2008r. na stanowisku specjalisty i starszego specjalist – to okres pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy monitorach ekranowych – ujętą w Wykazie A, dziale XIV poz. 5 załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

O charakterze tej pracy decyduje zakres faktycznie wykonywanych obowiązków. Dokumenty zawarte w aktach osobowych (zakresy obowiązków) jednoznacznie wskazują na charakter powierzonych jej zadań. Potwierdzają je zgodne, kategoryczne i jednoznaczne zeznania świadków i wyjaśnienia wnioskodawczyni.

Dlatego też w rozpoznawanej sprawie były podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji, i ustalenia, iż wnioskodawczyni przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wobec czego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

W punkcie II wyroku, sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawczyni prawa do żądanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków oraz analizy części dokumentacji zawartej w aktach ubezpieczeniowych możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącą w spornym okresie zatrudnienia i zakwalifikowania tych prac według obowiązującego wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

SSO Regina Stępień